

1. Osip Mandelsztam – neoklasycyzm w poezji rosyjskiej początku XX wieku

1. 1. Cele lekcji

1. a) Wiadomości

Uczeń:

- zna pojęcie akmeizmu i wymienia najważniejszych twórców tego nurtu,
- wie, co to jest neoklasycyzm,
- zna biografię i twórczość Osipa Mandelsztama,
- zna realia historyczne, w których żył i tworzył Osip Mandelsztam,
- zna wiersz Mandelsztama, rozpoczynający się od słów: „Żyjemy tu, nie czując pod stopami ziemi”.

2. b) Umiejętności

Uczeń:

- umie scharakteryzować neoklasycyzm (akmeizm), a jego podstawowe założenia postawić w opozycji do symbolizmu,
- umie analizować i interpretować utwór liryczny,
- ma świadomość tragizmu rzeczywistości okresu stalinowskiego w ZSRR.

2. 2. Metoda i forma pracy

Metoda podająca: nauczyciel zarysowuje biografię O. Mandelsztama i charakteryzuje jego twórczość.

Metoda sprawdzająca: uczniowie przedstawiają realia ZSRR lat 30.

Metoda praktyczna: uczniowie analizują wiersz.

3. 3. Środki dydaktyczne

1. Zdjęcie Osipa Mandelsztama.
2. Skopiowany wiersz „Żyjemy tu, nie czując pod stopami ziemi...”
3. Słownik terminów literackich.

4. 4. Przebieg lekcji

1. a) Faza przygotowawcza

„Mandelsztam, jak Mozart, nie ma grobu. Jego grobem jest pamięć ludzkości”. Nauczyciel zarysowuje biografię rosyjskiego poety – jednego z najważniejszych przedstawicieli akmeizmu. Opowiada o jego tragicznym życiorysie i przedstawia ogólną charakterystykę jego twórczości.

2. b) Faza realizacyjna

Nauczyciel wyjaśnia pojęcie akmeizmu. Wymienia jego najbardziej znanych przedstawicieli i zarysowuje obraz życia poetyckiego w Rosji na początku XX wieku. Umieszcwia akmeizm w nurcie rozwijającego się w tym okresie w Europie neoklasycyzmu. Przedstawia najważniejsze cechy charakteryzujące ten kierunek.

Uczniowie przypominają realia historyczne lat 30. w Związku Radzieckim. Mówią o powszechnym terrorze i wszechobecnym strachu.

Nauczyciel czyta wiersz O. Mandelsztama rozpoczynający się od słów: „Żyjemy tu, nie czując pod stopami ziemi”. Uczniowie śledzą tekst utworu, a następnie odpowiadają na pytanie, kto jest jego głównym bohaterem.

Nauczyciel mówi o tajemnicy okrywającej okoliczności śmierci Mandelsztama. Jeden z uczniów czyta ostatni list Nadzieży Mandelsztam do męża z 22 października 1939 roku.

3. c) Faza podsumowująca

Uczniowie przypominają sobie wszystkie wiadomości z lekcji.

5. 5. Bibliografia

1. *Historia literatury rosyjskiej XX wieku*, pod red. A. Drawicza, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
2. Mandelsztam N., *Nadzieja w beznadziei*, przekł. A. Drawicz, Wiedza i Życie, Warszawa 1997.
3. Mandelsztam O., *Poezje*, przekł. M. Leśniewska, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1984.
4. *Słownik terminów literackich*, pod red. J. Sławińskiego, Ossolineum, wyd. 3. popr. i poszerz., Wrocław 1998.

6. 6. Załączniki

brak

7. 7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. 8. Uwagi do scenariusza

brak